

gaaet med Stemmeretten paa mange andre Omraader, og saaledes vil det gaa her. Men vi kan ikke fra vor Side, efter at disse Love har været gældende i saa mange Aar, som de har, og efter at man har gjort de Erfaringer, man har, være med til fremdeles at lægge kunstige Baand paa Borgernes Frihed. Vi kan ikke være med til ved List at fratage dem en Ret, som de har; det er nemlig det, der sker, for man ved jo meget vel af Erfaring, at den Interesse, der kalder Vælgerne frem til et Valg — det gælder jo ogsaa de politiske Valg —, bliver først stærk i Dagene lige forud for Valget, saa er det, de Spørgsmaal kommer frem, som Striden staar om. Vælgerne har jo andet at tænke paa til Hverdagsbrug end at stemme, de har deres Forretning, deres Arbejde at passe hjemme, men lige forud for Valget kommer der Røre og Liv, saa kommer Spørgsmaalene frem, men saa er man ikke paa Listen og kan ikke komme til at gøre sig gældende, saa er man afskaaret fra at deltage i Valget. Det er det, som har været Hensigten, og det er det, der vil falde, hvis der overhovedet bliver noget Indhold i denne Lovgivning i Fremtiden. Jeg sagde, at dette var Hensigten. Det er Hensigten fra en vis Kreds, men det er ingenlunde Hensigten indenfor Folkekirken i Almindelighed, maaske ikke en Gang indenfor Flertallet. Jeg tror det ikke, jeg tror, det store Flertal af Folkekirkens Medlemmer i Virkeligheden er imod Indskrænkningerne. Vi har nu set, at ikke mindre end 26 Præster her i København har udtalt sig imod Bestemmelsen, fordi de følte, at den virkede hemmende for det Arbejde, det var deres Opgave at udføre i Befolkningen herinde. Det var deres Argument for at gaa imod Bestemmelsen. Ikke desto mindre ønsker man fra Flertallets Side, at denne Hemning vedblivende skal bestaa, at altsaa disse 26 Præster vedblivende skal hemmes i deres Arbejde som Præster for den brede Befolkning her i København. Dette er ikke demokratisk Tankegang.

I Menighedsraadslovens § 20 findes der den Bestemmelse om Folkeskolelærernes Stilling overfor Kirken, at de Lærere, der nu er Kirkebetjente, skal vedblive med at være det. Hvis et Embede bliver ledigt, bestemmer Menighedsraadet, hvorledes Forholdet skal ordnes, og kan forlange Embedet opslaaet med Pligt for Læreren til Kirketjeneste; en Lærer kan med Menighedsraadets Samtykke og Kirkeministerens Sanktion fritages for dette Hverv. Denne Paragraf stiller ikke Lærerne saa frit, som de selv ønsker at staa, og som de har

Ret til at staa. Jeg — og jeg antager ogsaa de andre ærede Ordførere — har i Dag modtaget en Resolution, som er vedtaget paa Danmarks Lærerforenings 8de Skolemøde, i 1921, og hvori der staar — med den højtærede Formands Tilladelse maa jeg maaske oplæse de faa Linier —: „Lærernes Forhold til Kirken bør være tvangsfrit, saaledes at ligesom Menighedsraadet har Ret til at antage og afskedige en Lærer som Kirkebetjent, saaledes maa Læreren have Ret til med passende Varsel at frasige sig dette Hverv.“ Jeg tror ikke, der vilde ske nogen større Revolution, hvis man stillede Lærerne fuldstændig frit og f. Eks., hvad jeg tror Lærerne vilde være tilfreds med, sagde: Dette Forhold afvikles i Løbet af 5 Aar, i Løbet af 5 Aar er alle Lærere stillet frit, og efter den Tid er Forholdet mellem Læreren og Menigheden og Menighedsraadet frit. Jeg tror, der kom langt mere Sandhed, langt mere Mulighed for personlig Udfoldelse ind i Forholdet, og at Lærerne vilde føle sig friere stillet som Borgere og som Mennesker, naar de ikke havde en saadan Tjeneste over sig, der undertiden kan føles som Lakajtjeneste, medens den, hvis den var frivillig, vilde blive en personlig Tjeneste — just det, den skulde være. Der kan ogsaa være Tilfælde, hvor Læreren kan komme i et saadant Modsætningsforhold til Præsten, at Tjenesten bliver pinefuld for ham. Og Søndag efter Søndag, Aar efter Aar at skulle høre lange Prædikener af en Præst, hvis Tankegang man kan udenad og ikke kan finde et Korn i mere, kan ogsaa være en pinefuld Brug af den Fridag, som Christen Berg i sin Tid stærkt hævdede, Lærerne havde Krav paa og haardt Brug for efter deres anstrengende 6 Dages Gerning i Skolen. Jeg tror derfor, man burde imødekomme Lærerne paa dette Punkt. Man vilde ikke, saaledes som det blev hævdet af den ærede Folketingsmand Hr. Pinstrup i det andet høje Ting, komme i Forlegenhed rundt omkring i Sognene med Hensyn til at faa nogen til at udføre Tjenesten. Saaledes kunde Forholdet have stillet sig for 50 Aar siden, men med den almindelige Oplysnings- og Uddannelsesstandard, der findes i vore Dage, tør jeg ganske rolig paastaa, at der ikke er en Menighedskreds nogetsteds i vort Land, hvor der ikke findes en Mand eller Kvinde, som er i Stand til at paatage sig den Kirketjeneste, der udføres af Læreren ved Skolen. Der vil alle Vegne være mange, der kan gøre det, Tjenesten vilde kunne deles mellem Menighedens Medlemmer, flere kunde paatage sig Arbejdet og skiftes til at udføre det. Der er af praktiske Grunde